

Aarhus kommune skal arbejde for et fuldstændigt forbud for fossil kørsel i 2035

Forslaget er især rettet mod BA, MTM, men påvirker alle magistrater.

Forslag stillet af: Thure Hastrup, Alternativet

Hvad vil vi gerne opnå?

Det foreslås,

1. at Aarhus byråd pålægger Borgmesteren at skrive et brev til Transportministeren om hurtigst muligt at give Aarhus Kommune tilladelse til at forbyde kørsel med fossile biler i kommunen i 2035.
2. at Aarhus byråd pålægger MTM med inddragelse af andre relevante magistrater at udarbejde et forslag til politisk behandling- om at indfase et forbud mod fossil kørsel i hele kommunen, så snart lovgivningen tillader det og senest i 2035.
3. Alternativet foreslår et supplerende mål for transportvalgsfordelingen i grøn mobilitetsplan om et forbud mod fossil kørsel i hele kommunen, så snart lovgivningen tillader det og senest i 2035.

Hvorfor stilles forslaget?

Det er vigtigt at Aarhus kommune handler så hurtigt som muligt for at reducere CO2 forurening fra fossile biler, som et centralt led i at nå målsætningen om CO2 neutralitet i 2030. Aarhus byråd vedtog i 2020 at arbejde for en forceret omstilling af person- og varebiltransporten for at nedbringe CO2-udledningen. Siden har byrådet vedtaget både en Klimaplan 2025-2030 og en Grøn Mobilitetsplan. Her fastholdes målsætningen om CO2 neutralitet i 2030.

Målsætningen for transportvalgsfordelingen i Grøn Mobilitetsplan i 2030 er, at maksimalt 20% af det samlede antal ture, der foretages i kommunen i 2030, foregår i fossilbil.

Vejen til dette mål går både gennem fremme af cyklisme, gang, udbygning af den kollektive trafik og erstatning af fossilbiler med elbiler.

Der er i de vedtagne Indsatskataloger taget hul på flere indsatser til at nå transportvalgsfordelingens mål og målet om CO2 reduktion. Der udestår dog stadig vedtagelse af flere indsatser, hvis målene for Grøn Mobilitetsplan skal nås.

Alternativet foreslår derfor et supplerende mål for transportvalgsfordelingen i grøn mobilitetsplan om et forbud mod fossil kørsel i hele kommunen, så snart lovgivningen tillader det og senest i 2035.

Det er vigtigt at Aarhus kommunes borgere og erhvervsliv får en klar planlægningshorisont og med dette forslag ønsker Alternativet at tydeliggøre Aarhus kommunes ambition om at fremme omstillingen fra fossile til fossilfri biler, hurtigst muligt og senest i 2035.

Vi har noteret os, at der på EU-plan er besluttet, at der ikke kan indregistreres nye fossile biler i EU fra 2035. Vi ønsker at fremme denne overgang og om muligt gøre Aarhus kommune fri for fossile biler tidligere.

Det er en udfordring, at fossile personbiler har en forholdsvis lang levetid i Danmark. Det er også en udfordring, at trods prisfald er elbiler stadig forholdsvis dyre i anskaffelse i forhold til fossile biler.

Vi ønsker derfor undersøgt hvilke tiltag der kan gøre overgangen fra fossile til fossilfri biler så socialt retfærdig som muligt.

Eventuelle input til hvem, hvad, hvordan og hvor mange ressourcer:

Når det gælder anbefalinger til **hvordan** der kan gennemføres et forbud mod fossil kørsel i 2035, kan man tage udgangspunkt i Klima & Bæredygtighedsudvalgets (KBU) anbefalinger og Grøn Mobilitetsplan (GMP). Forligskredsen bag "Aftale om grøn mobilitetsplan" skal drøfte mankoen ift CO2 reduktionsmålet igen i 2026. Inden da opfordrer Alternativet til, at MTM opdaterer analyse og anbefalinger fra Klima & Bæredygtighedsudvalget og Aftale om GMP som input til forhandlingerne.

Klima & Bæredygtighedsudvalget lykkedes ikke med at identificere tiltag, der kan sikre fuld indfrielse af Aarhus Kommunes CO2-mål på området: Det samlede målbillede for person- og varebiler er en reduktion på ca. 410.000 tons CO2 årligt. Implementeres alle tiltag fra konsekvensanalysen vedrørende personbiler, forventes en CO2-reduktion på ca. 77.000 tons CO2, mens fremskrivninger indikerer en forventet reduktion på 97.000 tons CO2 ved omstilling fra fossile personbiler til elbiler frem mod 2030.

I fremskrivningen for elbiler i Aarhus Kommune har Teknik og Miljø har taget udgangspunkt i den seneste fremskrivning fra Energistyrelsen (foråret 2022), hvor bestanden af el-biler i 2030 forventes at være omkring 1 mio. (for både el- og plug-in hybridbiler), svarende til 31 pct. af personbilsbestanden. Heraf er ca. 740.000 rene elbiler, hvormed elbiler i 2030 estimeres at udgøre 23 pct. af den samlede bestand af personbiler i Danmark. En elbilsandel på 23% i 2030 vil forventeligt betyde en CO2-reduktion på 97.000 tons i Aarhus Kommune.

Det vil sige, at hvis vi ikke implementerer yderligere CO2-reducerende tiltag, så forventes tilvæksten i elbiler alene at svare til den forventede vækst i trafikarbejdet i Aarhus Kommune. Det svarer til, at omstilling til elbiler ikke reducerer Aarhus Kommunes CO2-udledning, men alene fastholder den på det nuværende niveau.

Der er ikke set på effekter for varebiler. At målbilledet er et samlet målbillede for både person- og varebiler, skyldes tilgængeligheden af data. Samlet udgør tiltagene fra konsekvensanalysen og fremskrivningen af elbiler 174.000 tons CO2, svarende til en målopfyldelse på cirka 40 procent. Det gælder dog kun, hvis alle tiltag i konsekvensanalysen implementeres, hvoraf tiltag som vejafgifter pt. ikke understøttes af gældende lovgivning.

Klima & Bæredygtighedsudvalget (KBU) peger i sit scenarie "Climateville" på hvordan klimamålsætningerne i 2030 kan indfris. Dette scenarie peger på en midtby, der er forholdsvis bilfri og hvor de få biler, der kører rundt, er nulemissionsbiler. KBU har en Anbefaling 12, der hedder "Der arbejdes på at fremme elbiler".

Nogle af de tiltag der kan arbejdes med, er nævnt i "Roadmap til Climateville":

FREMME AF ELBILER: Implementering af nulemissionszoner. Dedikerede parkeringspladser til elbiler. Fokus på dele-elbiler, der har gratis offentlig parkering. Handlingsplan, der prioriterer opsætning af ladeinfrastruktur med fokus på hurtig/ lynladning i forbindelse med interessepunkter. Gradvis reduktion af beboerparkering for fossilbiler implementeret med stigende priser.

Hvilke ressourcer: der må regnes med ekstra ressourcer til MTM- til udarbejdelse af omstillingsplan og kommunikation, og til BA (fx samarbejde med "Klimaalliancen" og øvrigt erhvervsliv). Der må også afsættes midler til samarbejde med aktørerne fra "Samfundsdialog om Klimaplanen 2025-2030" – om implementering af Grøn Mobilitetsplan. Samlet skal der måske afsættes 0,5 til 1 mio. kr. over B2026.

